

MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
FİKRİ VE SINAİ MÜLKİYET HAKLARI,
TEKNOLOJİ TRANSFERİ VE TİCARİLEŞTİRME YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönergenin amacı; Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi fikri ve sınai mülkiyet haklarının mülkiyeti, paylaşımı, korunması, lisanslanması ve ticarileştirilmesi ile ilgili ilke ve esasları belirlemektir.

(2) Bu Yönerge; Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi ile bağlı birimlerinde çalışanların ve öğrencilerin, bilimsel çalışmalarından doğacak her türlü bilgi, “know-how”, girişim fikri, yazılım, proje, tasarım, marka, faydalı model ve patent gibi fikri ve sınai mülkiyet haklarını, bunların ticarileştirilmesi ve üçüncü taraflara aktarılması süreçlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge; 22/12/2016 tarihli ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu, 24/4/2017 tarihli ve 30047 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sınai Mülkiyet Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik ile 29/9/2017 tarihli ve 30195 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Çalışan Buluşlarına, Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlara ve Kamu Destekli Projelerde Ortaya Çıkan Buluşlara Dair Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Yönergede geçen;

a) Araştırmacı: Ar-Ge faaliyetleri ile yenilik tanımı kapsamındaki projelerde, yeni bilgi, ürün, süreç, yöntem ve sistemlerin tasarım veya oluşturulması ve ilgili projelerin yönetilmesi süreçlerinde yer alan en az lisans mezunu uzmanları,

b) Buluş: Tarım alanı dahil olmak üzere sanayinin herhangi bir kolunda mevcut problemlere teknik çözüm getiren yeni bir cihaz, ürün veya yöntemlerin tümünü,

c) Buluşçu: Buluş yapan öğretim elemanları, çalışanları, öğrencileri ve diğer araştırmacıları,

ç) Çalışan: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi bünyesinde çalışan kamu görevlileri ile özel hukuk sözleşmesi veya benzeri bir hukuki ilişki gereğince, başkasının hizmetinde olan ve bu hizmet ilişkisini işverenin gösterdiği belli bir işle ilgili olarak kişisel bir bağımlılık içinde ona karşı yerine getirmekle yükümlü olan kişileri,

d) Çalışan Buluşu: Çalışan tarafından gerçekleştirilen her türlü hizmet veya serbest buluşları,

e) Eser: Sahibinin özelliğini taşıyan bilim ve edebiyat, musiki, güzel sanatlar ile sinema eserleri olarak sayılan her çeşit fikir ve sanat ürünlerini,

f) Fikri Ürün: Çalışan tarafından gerçekleştirilen her türlü hizmet veya serbest buluşları sonucunda ortaya çıkan tüm araştırma sonuçlarının çıktıkları,

g) Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları: Tasarım, patent, marka, coğrafi işaret, entegre devre, faydalı model, geleneksel ürün adları ve benzerlerini,

ğ) Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları İtiraz Komisyonu: Çalışanların fikri ve sınai mülkiyet haklarına yapılan itirazlarının değerlendirilmesi amacıyla kurulan komisyonu,

h) Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Komisyonu (FSMHK) : Çalışanların fikri ve sınai mülkiyet haklarının değerlendirilmesi amacıyla kurulan komisyonu,

ı) Hizmet Buluşu: Çalışanın, bir işletme ya da kamu idaresinde yükümlü olduğu faaliyeti gereği gerçekleştirdiği ya da büyük ölçüde işletme ya da kamu idaresinin deneyim ve çalışmalarına dayanarak iş ilişkisi sırasında yaptığı buluşu,

i) Know-How: Belirli bir faaliyetin yürütülebilmesi için gerekli olan bilgi birikimini,

j) Kuluçka Merkezi: Şirketlere belli koşullarda ve belli bir süre için rehberlik hizmeti sunan, ofis alanı sağlayan ve yatırımcı bulma gibi konularda destek olan merkezi,

k) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi (TTO): Araştırmacıların buluşlarının desteklenmesi, buluş bildirimlerinin alınması, tescil ve ticarileştirilmesi sürecini koordine etmek üzere Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi tarafından kurulan Teknoloji Transfer Ofisi'ni,

l) Net Gelir: Fikri mülkiyetin ticarileştirilmesi nihayetinde Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi (TTO) tarafından üretim, ürün geliştirme, pazarlama, fikri mülkiyetin korunmasına dair başvuru ve yenileme ücretleri ve her türlü hukuki ihtilafın çözümüne dair ücretler dahil olmak üzere tüm masraflar çıktıktan sonra geriye kalan kısmını,

m) Serbest Buluş: Hizmet buluşu kapsamı dışında kalan buluşları,

n) Ticarileştirme: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi veya ilgili birimi tarafından, fikri ürünlerin üçüncü taraflara kısmen veya tamamen devri, lisanslanması veya şirket kurularak fikri ürünlerin üretimi, satışı, pazarlanması vb. amaçlarla üçüncü taraflarla yapılacak her türlü ortaklık ve/veya işbirliği ve/veya yatırım anlaşmaları veya iç kullanım yoluyla veya şirketleşme veya kurulu şirkete yatırım alma aracılığıyla, fikri ürünler üzerinden gelir, lisans bedeli, kar ve/veya fayda elde etmek amacıyla her türlü kullanımını,

o) TÜRK PATENT: Türk Patent ve Marka Kurumunu,

ö) Üçüncü Taraflar: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesinin veya çalışanların araştırmalarının yürütülmesi, desteklenmesi, finanse edilmesi, fikri ürünlerin ticarileştirilmesi, lisanslanması gibi tüm süreçlerde temas halinde oldukları kişi, kurum ve kuruluşları,

p) Üniversite: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesini,

r) Üniversite Kaynakları: Doğrudan veya dolaylı bir yolla Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi tarafından sağlanan ekipman, sarf malzemeleri, laboratuvar, işlik ve insan kaynakları dahil olmak üzere her türlü fon, tesis veya kaynaklarını,

s) Yönetim Kurulu: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Yönetim Kurulunu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Esasları ve Teknoloji Transfer Süreci

Üniversitenin yükümlülükleri

MADDE 4 – (1) Üniversite; tüm fikri ve sınai mülkiyet hakları konusundaki bildirimlerin alınması, yanıtlanması ve yürütülmesiyle ilgili işlemleri TTO aracılığıyla yapar.

(2) TTO Üniversite adına bu yükümlülüğü bu Yönergede belirtilen şekilde yerine getirir.

Çalışanın yükümlülükleri

MADDE 5 – (1) 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu'nun 121 inci maddesi uyarınca; çalışanlar fikri mülkiyete konu olabilecek araştırmaları ile ilgili **EK-1**'de bulunan Buluş Bildirim Formu'nu geciktirmeksizin yazılı, tüm buluşçulara ait ıslak imzalı ve elektronik ortamda da TTO'ya bildirmekle yükümlüdür.

(2) Üniversitenin hizmet buluşuna ilişkin hak talebinde bulunmasından önce buluşçunun buluş üzerinde yapmış olduğu tasarruflar Üniversitenin haklarını ihlal ettiği ölçüde Üniversiteye karşı geçersiz sayılır.

Teknoloji Transfer Ofisinin yükümlülükleri

MADDE 6 – (1) Ar-Ge, yenilik, proje ve fikri mülkiyet hakları konularında bilgilendirme ve eğitim hizmeti verilmesini sağlar. İş süreçlerini içeren bilgilendirme kitapçığı hazırlar.

(2) Üniversitede yapılan her türlü araştırma ve projelerden çıkabilecek olası fikri ürünlerin tespiti ve hukuksal koruma takibini yapar.

(3) Üniversitede ortaya çıkan buluşlar için Buluş Bildirim Formu'nun teslim alınmasını sağlar. Varsa buluş bildirimindeki düzeltme/değişiklik önerilerini, en geç iki ay içinde bildirim sahibine iletir. Bildirim sahibi de bir ay içinde düzeltme/değişiklik önerilerine cevap vermekle yükümlüdür. TTO, bildirim için Teknoloji Ön Değerlendirme Raporu'nu hazırlayarak Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Komisyonu'na sunar.

Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Komisyonunun oluşumu ve görevleri

MADDE 7 – (1) (**Değişik fıkra: 17/07/2020 tarihli ve 575/4 sayılı Üniversite Senato Kararı**) Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Komisyonu; Rektör veya Rektör Yardımcısı, TTO Koordinatörü, Yönetim Kurulu tarafından Üniversite öğretim elemanları arasından uzmanlık ve deneyimlerine göre belirlenen üçü öğretim üyesi en az beş üye olmak üzere toplam en az yedi kişiden oluşur. Komisyon, Rektör veya Rektör Yardımcısı başkanlığında toplanır.

(2) Komisyon belirli aralıklarla toplanarak, TTO'ya iletilen buluş bildirim formlarını Teknoloji Ön Değerlendirme Raporları ile birlikte inceler ve bu buluşların desteklenip desteklenmeyeceğine ilişkin karar verir.

(3) Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Komisyonu bu Yönerge doğrultusunda, Üniversiteye ait olan fikri ürünlere ilişkin her türlü ticarileştirme faaliyetlerini inceler, fikri haklar açısından buluşçu ve/veya eser sahiplerine ödenecek lisans bedelleri ve varsa Üniversitenin payı konusunda her türlü kararı yürürlükteki mevzuata uygun olarak alır ve uygulamaları izler.

(4) Üniversitenin fikri ve sınai mülkiyet haklarıyla ilgili politikalarını belirler ve fikri ve sınai mülkiyet hakları kapsamındaki tüm fikir ürünlerini idari, hukuki ve ekonomik açıdan TTO ile koordine bir şekilde yönetir.

(5) Üniversite lehine korunan fikir ürünlerinin üçüncü kişiler tarafından izinsiz kullanımıyla oluşan hak ihlali durumlarında yapılacak işlemlerde karar vermeye aracılık eder.

(6) Fikir ürünlerinin korunması için ulusal ve uluslararası başvuruların hangi ülkelerde yapılacağına kararını verir.

(7) Konunun özelliğine ve belirlenmiş işletme politikalarına uygunluğuna göre bazı fikir ürünlerinin ticaret sırrı olarak saklanması ve açıklanmamasının kararını verir.

(8) Patent veya faydalı model belgelerine ilişkin yıllık ücretlerin yatırılması ile tasarımların ve markaların süresinde yenilenmesi kararlarını verir ve uygular.

(9) Tescil edilmiş buluşun iki yıl sonunda ticarileşmemesi durumunda Üniversitenin fikri ve sınai mülkiyet üzerindeki hakkından vazgeçme kararını verir.

(10) Teknoloji Geliştirme Bölgesinde Üniversite çalışanları tarafından üretilen bilgi sonucunda ortaya çıkan fikri ve sınai mülkiyet hak sahipliği konusunda gerekli kararları alır.

Buluş bildiriminin yapılması ve değerlendirilmesi

MADDE 8 – (1) Öğretim elemanı ve diğer buluşçular bir buluş yaptığında bu buluşunu yazılı olarak ve geciktirmeksizin Üniversiteye bildirmekle yükümlüdür. Buluş birden fazla kişi tarafından gerçekleştirilmişse bu bildirim birlikte de yapılabilir. Üniversite bildirim kendisine ulaştığı tarihi, bildirimde bulunan kişi ya da kişilere geciktirmeksizin ve yazılı olarak bildirir.

(2) Buluşçu, teknik problemi, çözümünü ve buluşunu nasıl gerçekleştirmiş olduğunu, bildirimde açıklamak zorundadır. Buluşun daha iyi açıklanması bakımından varsa resmini de Üniversiteye verir. Üniversite bildirim kendisine ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde bildirim hangi yönlere iyileştirilmesi ve düzeltilmesi gerektiğini buluşçuya bildirir. Talepte bulunulmaması halinde yukarıda belirtilen bildirim geçerli sayılır.

(3) TTO yapılan başvuruyu Teknoloji Ön Değerlendirme Raporu ile birlikte Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Komisyonu'na iletir. Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Komisyonu, gerektiğinde ilgili uzmanların görüşlerini de almak suretiyle buluşun desteklenip desteklenmeyeceğine ilişkin kararını Buluş Bildirimi'nin TTO'ya verildiği tarihten itibaren en geç dört ay içinde verir. Karar yazısı ilgili buluşçulara yazılı olarak iletilir. Söz konusu buluşun desteklenmeyeceğine karar verilmesi durumunda Üniversite ve TTO'nun buluşla ilgili herhangi bir hakkı ve yükümlülüğü kalmaz. Buluş serbest buluş kapsamında değerlendirilir ve buluşçulara yazılı olarak bildirilir.

(4) Buluşun desteklenmesine karar verilmesi durumunda, Üniversite patent başvurusunu en geç altı ay içinde yapmakla yükümlüdür. Bu süre içinde başvuru yapılmaması halinde buluş serbest buluş niteliği kazanır. Ancak Üniversite, Üniversite menfaatleri gerektiriyorsa patent başvurusu yapmaktan kaçınabilir.

Telif hakları

MADDE 9 – (1) Gelir getirici, patent, buluş veya ürün ortaya çıkması durumunda ortaya çıkacak gelirin dağılımı Yönetim Kurulu tarafından belirlenen ilkelere uygun olarak gerçekleştirilir. Konuyla ilgili mevzuatta hak sahiplerine ödenmesi öngörülen oranlar hakkında bir düzenleme bulunması halinde ise ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları İtiraz Komisyonu

MADDE 10 – (1) Üniversite Yönetim Kurulu, Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları İtiraz Komisyonu olarak görev yapar. FSMHK'ya başkan veya üye olan kişiler Üniversite Yönetim Kurulu üyesi ise itiraz ile ilgili görüşmelere katılmazlar. Hak sahipliği kararına karşı itirazlar, Yönetim Kurulunun olağan toplantılarında gündem maddesi olarak görüşülüp karara bağlanır. Bu karar buluşu yapan araştırmacıya ve TTO'ya ayrı ayrı bildirilir.

İtiraz usulü

MADDE 11 – (1) Buluşu yapan araştırmacı, Üniversitenin hak sahipliğine ilişkin kararına karşı, kararın bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde, buluşunun serbest buluş olduğunu ileri sürerek ilgili belgelerle ve ayrıntılı gerekçeleriyle birlikte Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları İtiraz Komisyonu'na başvurabilir. İtiraz komisyonu itirazın bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde itiraza ilişkin gerekçeli kararını verir. Aksi takdirde buluş serbest buluş niteliği kazanır.

(2) Üniversite başvurudan veya patent hakkından vazgeçmek isterse veya buluş, patent başvurusu yapıldıktan sonra serbest buluş niteliği kazanırsa, Üniversite öncelikle buluşu yapana başvuru veya patent hakkını devir almasını teklif eder. Buluşu yapan bu konuda kendisine yapılan bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde cevap vermezse veya teklifi kabul etmezse patent başvurusu veya patent üzerindeki tasarruf yetkisi Üniversiteye ait olur. Buluşu yapanın teklifi kabul etmesi durumunda haklar bedelsiz olarak imzalanacak devir sözleşmesi ile devredilir. Ayrıca Üniversite, başvuru yapana patent alınması ve korunması için gerekli olan tüm belgeleri verir. Üniversite, başvuru veya patent hakkını buluşu yapana devretmesi durumunda inhisari nitelikte olmayan kullanım hakkını uygun bir bedel karşılığında saklı tutabilir.

(3) Buluş, serbest buluş niteliği kazanırsa patent başvurusuyla ilgili tüm masraflar başvuru sahibine aittir. Üniversite, serbest buluş niteliğindeki buluşlara herhangi bir mali destek sağlamakla yükümlü değildir.

Hakkın devri

MADDE 12 – (1) Üniversite, başvurudan veya patent hakkından vazgeçmek isterse Üniversite nezdinde vazgeçme talebinde bulunmadan önce başvuru veya patent hakkından devralmasına ilişkin teklifini buluşu yapana bildirir. Buluşu yapan, bu konuda kendisine yapılan bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde cevap vermezse veya teklifi kabul etmezse patent başvurusu veya patent üzerindeki tasarruf yetkisi Üniversiteye ait olur ve Üniversite patent başvurusu veya patent hakkından vazgeçebilir. Buluşu yapanın teklifi kabul etmesi durumunda haklar buluşu yapana bedelsiz olarak devredilir. Buluşu yapan başvurunun veya patentin kendi adına kaydedilmesi talebini Üniversiteye bildirir. Devir işleminin TÜRK PATENT siciline kaydedilmesine ilişkin olarak 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu 148 inci maddesi hükmü uygulanır. Bu durumda Üniversite hak sahipliği devridikliğine konu buluşla ilgili patent alınması ve korunması için gerekli olan bilgi ve belgeleri buluşu yapana verir.

(2) Buluş, patent başvurusu yapıldıktan sonra serbest buluş niteliği kazanırsa başvuru veya patent üzerindeki haklar buluşu yapana bedelsiz olarak devredilir. Buluşu yapan başvurunun veya patentin kendi adına kaydedilmesini TÜRK PATENT'e bildirir.

Gizlilik

MADDE 13 – (1) Buluşçu, hizmet buluşunu serbest buluş niteliği kazanmadığı sürece gizli tutmakla yükümlüdür.

(2) Üniversite tam hak talep etmediği takdirde kendisine bildiri yapılan buluşa ilişkin bilgileri buluşçunun haklı menfaatlerini devamı süresince gizli tutmakla yükümlüdür.

Gelir paylaşımı

MADDE 14 – (1) Fikri ürüne konu olan buluş ile ilgili ticarileştirme faaliyetleri sonucu gelir elde edilmesi durumunda elde edilen net gelir, buluşçu ve Üniversite arasında aşağıdaki şekilde paylaşım yapılır:

Buluş Sahibinin Net Gelirdeki Payı (%)	Üniversitenin Net Gelirdeki Payı (%)
70	30

(2) Üniversitenin fikri ürünün ticarileştirilmesinden elde ettiği tüm gelirler; Üniversitede, mevcut ve gelecekteki araştırma geliştirme faaliyetlerini teşvik etmek ve desteklemek için ayrılmış özel bir hesapta toplanır ve Üniversitenin öncelikle teknoloji transferi süreçleri odaklı faaliyetlerde kullanılmak üzere araştırma projeleri için ve Üniversitenin kararına bağlı olarak gelecekteki geri kazanılabilir nitelikteki anlaşmaları finanse edebilmek için kullanılır.

(3) Bu Yönerge kapsamında yapılacak paylaşımlar, yürürlükteki mevzuatta yer alan “Gelirin asgari 1/3’ünün Buluşçuya verilmesi” oranına aykırı olarak yapılamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 15 – (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 16 – (1) Bu Yönerge hükümleri Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17 – (1) Bu Yönerge hükümleri Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.

EK 1- Buluş Bildirim Formu.

Yönergenin Kabul Edildiği Senato Kararının	
Tarihi	Sayısı
17/06/2020	574/4
Yönergede Değişiklik Yapan Senato Kararının	
Tarihi	Sayısı
17/07/2020	575/4